

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

EFFECTS OF USING DISTANCE LEARNING TELEVISION (DLTV) UNDER ROYAL PATRONAGE IN STRAND 4 HISTORY OF SOCIAL STUDIES, RELIGION AND CULTURE AREA TOWARDS UPPER PRIMARY SCHOOL STUDENTS

ปฐมพงษ์ สุขเล็ก¹ ปราณี ซื่ออุทิศกุล² สุจิตรา เลิศเสม บุญยานันต์³ และเคลน บุญยานันต์^{4*}
Phathompong Suklek¹, Pranee Sueuthiskul², Sujitra Lertsem Boonyanant³,
and Klen Boonyanant^{4*}

¹ สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

³ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

⁴ สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

¹ Department of Thai Language, Pibulsongkram Rajabhat University

² Department of Information Science, Pibulsongkram Rajabhat University

³ Department of Japanese Language, Pibulsongkram Rajabhat University

⁴ Department of Music Education, Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author email: klen.b@psru.ac.th

Received:	January 25, 2023
Revised:	May 25, 2023
Accepted:	June 1, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย 2) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียน ด้วยสื่อวีดิทัศน์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านราวตันจันทน์ อำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดสุโขทัย จำนวน 32 คน ได้มาจากการคัดเลือกแบบสุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ

แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วย สื่อวีดิทัศน์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์ อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.13, SD = 0.36)

คำสำคัญ

การศึกษาทางไกล สื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

ABSTRACT

This research aimed to 1) compare students' academic achievement before and after learning with the Distance Learning Television (DLTV) in Strand 4 History of Social Studies, Religion and Culture Area, 2) compare students' academic achievement after learning with 75% standard criteria, and 3) investigate students' satisfaction level after learning. The samples were 32 upper primary school students in the second semester of the 2021 academic year at Ban Rao Ton Chan School, Si Samrong district, Sukhothai by the simple random sampling method. The research instruments were Distance Learning Television (DLTV), an achievement test, and a satisfaction survey. The statistics used for analyzing the data were mean, standard deviation, dependent samples t-test, and a one sample t-test.

The research findings were as follows: 1) students' academic achievement after learning with Distance Learning Television (DLTV) was higher than before with a significance level of 0.05, 2) students' academic achievement after learning was higher than 70% standard criteria with a significance level of 0.05, and 3) upper primary school students' satisfaction level after learning was high ($\bar{X}$ = 4.13, SD = 0.36).

Keywords

Distance Learning, DLTV, Learning area of Social Studies Religion and Culture, Upper primary school students

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน โรงเรียนขนาดเล็กหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกลยังคงประสบปัญหาการขาดแคลนครูทั้งด้านจำนวนและความเชี่ยวชาญในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผนวกกับโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนน้อย สัมพันธ์กับงบประมาณที่จัดสรรให้โรงเรียนมีจำนวนน้อยไปด้วย ซึ่งส่งผลกระทบต่อความขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษาที่กระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับ Wachasataya (2018) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กบางโรงเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และที่ผ่านมา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามสภาพ ศักยภาพ ความสามารถ บุคลิกภาพ แนวความคิด และความถนัดส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียนและครู ซึ่งยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบอย่างชัดเจน” ด้วยบริบทปัญหาการขาดแคลนครูและขาดแคลนสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา จึงมีความพยายามแก้ปัญหาด้านการศึกษารอง การขาดแคลนครูในโรงเรียนที่มีพื้นที่ห่างไกล เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก จึงเกิดการศึกษาและขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไปยังพื้นที่อื่น ๆ ดังที่ Nunart & Hona (2020) กล่าวว่า “จากสภาพปัญหาและข้อจำกัดที่คล้ายคลึงกันในโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ดำเนินการส่งเสริมให้โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในพื้นที่โรงเรียนห่างไกล เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคให้กับนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีความเท่าเทียมกัน”

อย่างไรก็ตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ โดยกำหนดให้ผู้เรียนเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ 8) ภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มข้างต้นย่อมมีความสำคัญเท่าเทียมกันต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน แต่กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่น่าสนใจและอาจกล่าวได้ว่าเป็นการเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานการใช้ชีวิตในการ อยู่ร่วมกับบุคคลต่าง ๆ ในสังคมอย่างสงบสุขและเข้าใจซึ่งกันและกัน คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ดังที่ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง พุทธศักราช 2551 (Ministry of Education [MOE], 2008) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่า “ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก” ซึ่งจำแนกเนื้อหาเป็น 5 สาระ ได้แก่ (1) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม (2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม (3) เศรษฐศาสตร์ (4) ประวัติศาสตร์ และ (5) ภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะสาระประวัติศาสตร์ที่ต้องอาศัยครูที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจากจะเป็นการปูพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ และเป็นการสร้างความภาคภูมิใจ

ในประวัติศาสตร์ชาติไทยที่มีมาอย่างยาวนาน อีกทั้งทำให้ระลึกถึงบรรพบุรุษของไทยในอดีตที่ได้ยอมเสียสละเพื่อชาติไทย โดยที่ไม่สร้าง ความขัดแย้ง ความเกลียดชังต่อประเทศเพื่อนบ้าน ด้วยเหตุนี้จึงต้องอาศัยความเชี่ยวชาญของครูและสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ แต่จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดเล็กพบสภาพปัญหาหลายประการ โดยที่ Pundit, Pitak, & Art-in (2011) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมไว้ว่า ในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลนั้น โรงเรียนขนาดเล็กจะมีความพร้อมน้อยกว่าโรงเรียนขนาดกลางขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายด้าน เช่น ความพร้อมของบุคลากรที่ทำ การสอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนน้อยกว่า อีกทั้ง Mahji, Kotcharat, & Boonprakarn (2020) ยังได้กล่าวถึงปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะวิชาประวัติศาสตร์เกี่ยวกับครูผู้สอนว่าขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สอนไม่ตรงวิชาเอก ขาดสื่อที่ทันสมัยและน่าสนใจในการประกอบการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้จึงต้องพยายามแก้ไขปัญหานี้ อาทิ การใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานในสาระประวัติศาสตร์ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้วิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ (มาตรฐาน ส 4.1), เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น (มาตรฐาน ส 4.2), และเข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย (มาตรฐาน ส 4.3) (MOE, 2008)

จากมาตรฐานการเรียนรู้ข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาจัดทำสื่อวีดิทัศน์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในเรื่องประวัติศาสตร์สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่เรื่อง เงินถุงแดงกับความเสียสละของพระมหากษัตริย์ไทย สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับเมืองพิษณุโลก พระพุทธชินราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และความรู้พื้นฐานและการแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กหรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกล ด้วยมุ่งหวังว่าจะเป็นสื่อการเรียนรู้อำนวยเสริมความรู้และประสบการณ์ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก เพราะการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นการแก้ไขปัญหาวิธีหนึ่ง ของโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอน ดังที่ Sornchit & Rooyuenyong (2021) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีครูผู้สอนไม่ครบชั้น ดังนั้นสถานศึกษาขนาดเล็กจึงดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยใช้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาขนาดเล็ก อีกทั้งวีดิทัศน์เป็นสื่อการสอนที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอนต้องการ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาทั้งในและนอกสถานที่ตามความสะดวก การใช้สื่อวีดิทัศน์จึงเป็นสื่อที่มีประโยชน์มากต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในปัจจุบัน โดยเฉพาะในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้นเมื่อเทียบกับการสอนแบบปกติที่มีครูสอนโดยตรง

และสามารถนำไปใช้ได้ในทุกระดับชั้น (Khongchum, Somboon, Wongsan, & Worapongpat, 2023)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ จำนวน 5 เรื่อง ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ที่พัฒนาขึ้น จะส่งผลต่อการเรียนรู้ในสาระประวัติศาสตร์หรือไม่ อย่างไร
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ที่พัฒนาขึ้นอย่างไร

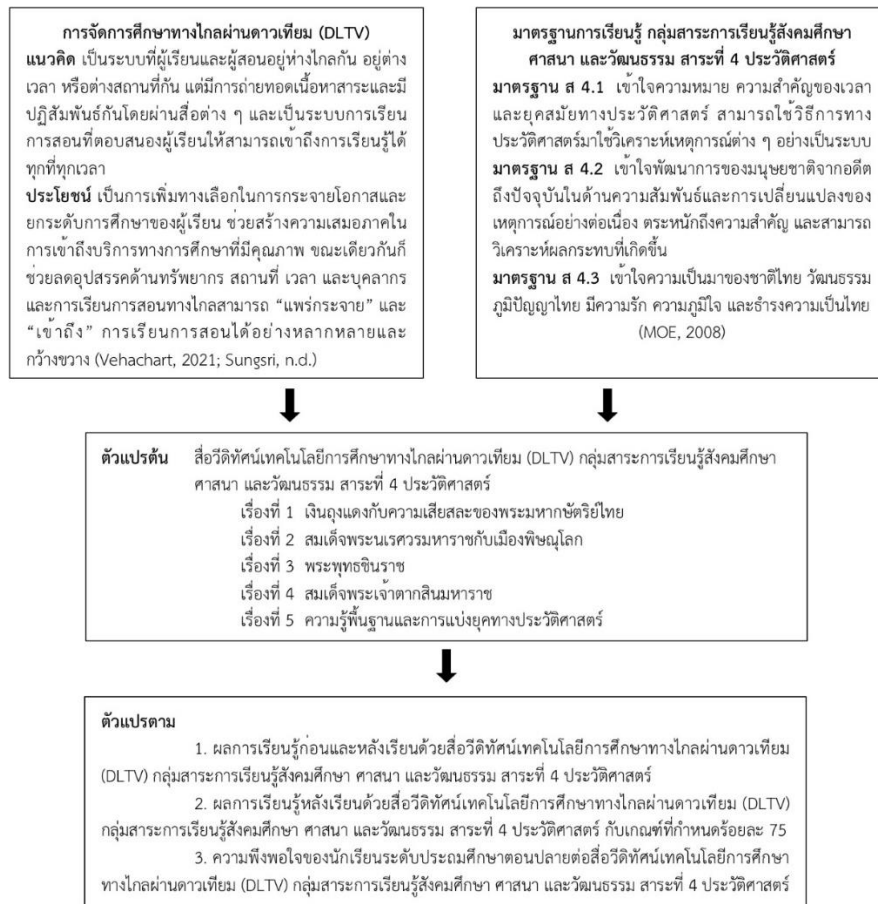
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย กับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้หลังเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลการเรียนรู้หลังเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 75
3. ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre-Experimental Design) ใช้วิธีการแบบ 1) วัดผลกลุ่มเดียวเปรียบเทียบผลก่อน-หลังเรียน (One Group Pre-Test Post-Test) และ 2) เปรียบเทียบผลหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด (One Group Post-Test Only) (Creswell, 2008) โดยมีขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนขนาดเล็กของตำบลราวตันจันทร์ อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย รวม 3 แห่ง โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านราวตันจันทร์ อำเภอสรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 3 ห้อง รวมจำนวนทั้งสิ้น 32 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับสลาก เพื่อคัดเลือกนักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบตามงบบุทธศาสตร์

ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ 2565

ขอบเขตเนื้อหา เป็นเนื้อหาในสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เงินถุงแดงกับความเสียสละของพระมหากษัตริย์ไทย สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับเมืองพิษณุโลก พระพุทธชินราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และความรู้พื้นฐานและการแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ที่ผู้วิจัยออกแบบและพัฒนาขึ้นตามมาตรฐานในสาระประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น คือ สื่อวีดิทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ จำนวน 5 เรื่อง และตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้หลังใช้สื่อวีดิทัศน์และความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านราวต้นจันทร์ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

ระยะเวลาดำเนินการ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้สื่อวีดิทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 (ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ประเภท ดังนี้

1. สื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารที่ 4 ประวัติศาสตร์ ประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์ทางประวัติศาสตร์ จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ เรื่องเงินถุงแดงกับความเสียสละของพระมหากษัตริย์ไทย สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับเมืองพิษณุโลก พระพุทธชินราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และความรู้พื้นฐานและการแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ เรื่องละ 1 ตอน รวมจำนวน 5 ตอน ความยาวตอนละ 5-23 นาที

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับวัดผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัย ให้เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์ ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศและระดับชั้น และส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์ แบบมาตรประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ด้าน รวมจำนวน 10 ข้อ

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ มีดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เพื่อวางแผนและออกแบบโครงสร้างของสื่อวีดิทัศน์
2. ศึกษาข้อมูลเอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาสำหรับพัฒนาเป็นสื่อวีดิทัศน์ ตามโครงสร้างที่ออกแบบไว้

ตารางที่ 1 โครงสร้างเนื้อหาสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ลำดับที่และชื่อเรื่อง	มาตรฐาน ส 4.1	มาตรฐาน ส 4.2	มาตรฐาน ส 4.3
1. เงินถุงแดงกับความเสียสละของพระมหากษัตริย์ไทย	/	/	/
2. สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับเมืองพิษณุโลก		/	/
3. พระพุทธชินราช		/	
4. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช		/	/
5. ความรู้พื้นฐานและการแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์	/	/	/

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาในสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 5 เรื่อง ได้แก่ เงินถุงแดงกับความเสียสละของพระมหากษัตริย์ไทย สมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับเมืองพิษณุโลก พระพุทธชินราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และความรู้พื้นฐานและการแบ่งยุคทางประวัติศาสตร์ ครอบคลุมและมีความสอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

3. นำเนื้อหาที่สังเคราะห์ขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.66-1.00 แสดงว่าเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์มีความถูกต้องและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน

4. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเนื้อหาไปใช้พัฒนาเป็นสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ เพื่อใช้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ภาพที่ 2 ตัวอย่างภาพประกอบเนื้อหาจากสื่อวีดิทัศน์ DLTV

ขั้นตอนการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ได้แก่

1. ศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจ
2. สร้างข้อคำถามของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.66-1.00 แสดงว่าเครื่องมือวิจัยมีความสอดคล้องกับเนื้อหา และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้
4. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่มนรชที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ ได้ค่า $P = 0.20-0.70$ และค่า $r = 0.30-0.60$ แสดงว่าแบบทดสอบมีความยากง่ายที่เหมาะสม ไม่ยากหรือง่ายเกินไป และสามารถจำแนกผู้เรียนที่เรียนเก่งออกจากผู้เรียนที่เรียนอ่อนได้จริง
5. นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับกลุ่มนรชที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.83 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้
6. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ แล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้ไปใช้ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านราวต้นจันทร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 32 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียน จากนั้นชี้แจงเกี่ยวกับวิธีการเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์
2. ผู้เรียนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ จำนวน 5 เรื่อง
3. ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเรียน ซึ่งเป็นโจทย์เดียวกับก่อนเรียน แต่มีการสลับตัวเลือกคำตอบในลักษณะข้อสอบคู่ขนาน
4. ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ด้วยค่าคะแนนทดสอบที (Dependent samples t-test)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์กับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 ด้วยค่าคะแนนทดสอบที (One sample t-test)
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

การแปลผล

ในการแปลความหมายของคะแนนความพึงพอใจ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลผลตามเกณฑ์ของ Srisa-ard (2002) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับดี
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับดีปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ย ระหว่าง 1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับควรปรับปรุง

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย

การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านราวตันจันทน์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 32 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์ เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	SD	t	p
ก่อนเรียน	32	9.53	2.51	26.97	0.000*
หลังเรียน	32	16.69	2.71		

$p < 0.05$

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนอยู่ที่ 9.53 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 2.51 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ 16.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 2.71 ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย กับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75

การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์กับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านราวตันจันทน์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 32 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย กับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	SD	% of Mean	t	p
หลังเรียน	32	20	16.69	2.71	83.44	3.53	0.0007*

$p < 0.05$

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ 16.69 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 2.71 คิดเป็นร้อยละ 83.44 ตามลำดับ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 พบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านราวต้นจันทร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 32 คน ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ (n=32)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ด้านองค์ประกอบของสื่อวีดิทัศน์			
- การใช้ภาพและลำดับภาพ	4.22	0.71	ดี
- เสียงพากย์และดนตรีประกอบ	4.09	0.82	ดี
- ขนาดตัวอักษรที่ใช้ในสื่อวีดิทัศน์	4.16	0.72	ดี
- เนื้อหาและภาษาที่ใช้	4.41	0.76	ดี
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.22	0.38	ดี

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ด้านภาพรวมของสื่อวีดิทัศน์			
- สื่อวีดิทัศน์เรื่องต่าง ๆ มีความน่าสนใจชวนติดตาม	4.09	0.89	ดี
- เนื้อหาชัดเจน เข้าใจง่าย	4.16	0.68	ดี
- เนื้อหามีความสอดคล้องกับสิ่งที่ได้เรียนในรายวิชา	4.06	0.80	ดี
- เนื้อหาเหมาะสมกับตัวนักเรียนเอง	4.00	0.80	ดี
- เนื้อหามีความกะทัดรัด ไม่ใช้เวลานานเกินไป	3.88	1.04	ดี
- วิดีโอนี้ทำให้เกิดความเข้าใจต่อวิชาที่เรียน	4.22	0.79	ดี
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.07	0.47	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.13	0.36	ดี

จากตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายต่อสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ที่ระดับดี ($\bar{x} = 4.13$, $SD = 0.36$)

เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านองค์ประกอบของสื่อวีดิทัศน์อยู่ที่ระดับดี ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.38$) และรองลงมาคือด้านภาพรวมของสื่อวีดิทัศน์ที่ซึ่งอยู่ที่ระดับดี ($\bar{x} = 4.07$, $SD = 0.47$) โดยมีความพึงพอใจรายข้อทุกรายการในระดับดี รายการประเมินที่มีความพึงพอใจสูงสุดได้แก่ เนื้อหาและภาษาที่ใช้ ($\bar{x} = 4.41$, $SD = 0.76$) รองลงมา ได้แก่ การใช้ภาพและลำดับภาพ ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.71$) และสื่อวีดิทัศน์นี้ทำให้เกิดความเข้าใจต่อวิชาที่เรียน ($\bar{x} = 4.22$, $SD = 0.79$) สำหรับรายการประเมินที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่ำที่สุด ได้แก่ เนื้อหาที่มีความกะทัดรัด ไม่ใช้เวลานานเกินไป ($\bar{x} = 3.88$, $SD = 1.04$)

อภิปรายผล

1. การศึกษาผลการเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น พบว่า จากการทดสอบก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ย 9.53 คะแนน และการทดสอบหลังเรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 16.69 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน โดยผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่สูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 83.87 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน แสดงให้เห็นว่าการสอนด้วย

สื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ขึ้นนี้สามารถเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ทั้งนี้เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์ที่พัฒนาขึ้นตามขั้นตอนนั้นประกอบไปด้วยภาพและเสียงที่ดึงดูดความสนใจ รวมถึงมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและเกิดการเรียนรู้ที่ดี สอดคล้องกับ Pasuk, Dejchisri & Prakobphol (2016) ที่ได้พัฒนาสื่อวีดิทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง อาณาจักรสุโขทัย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนด้วยสื่อวีดิทัศน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ Sadeghi (2019) ยังได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรูทางไกลในรูปแบบ DLTV ไว้ว่า เป็นสื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างหลากหลายจากในพื้นที่ของตนเอง ทำให้การจัดการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นด้วยสื่อเทคโนโลยี และยิ่งช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อสื่อวีดิทัศน์ พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ที่ระดับดี ($\bar{X}$ = 4.13, SD = 0.36) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยประเด็นที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบของสื่อวีดิทัศน์ โดยเฉพาะในด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ($\bar{X}$ = 4.41, SD = 0.76) เนื่องจากสื่อวีดิทัศน์มีเนื้อหาที่สนุกสนาน และมีการใช้ภาษาเข้าใจง่าย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน สอดคล้องกับ Khan et al (2017) ที่พบว่าทักษะการใช้ภาษาสื่อสารของผู้สอนมีบทบาทสำคัญในความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างมาก โดยที่การสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ของผู้สอนเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับวิธีการและรูปแบบทักษะการสื่อสารของผู้สอนอีกด้วย นอกจากนี้ ผลการศึกษารังนี้ยังพบว่า ประเด็นที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่ำสุด ได้แก่ ความกะทัดรัดของเนื้อหาในสื่อวีดิทัศน์ ($\bar{X}$ = 3.88, SD = 1.04) ซึ่ง Wirawan (2020) ได้กล่าวว่า ปัญหาของการใช้สื่อวีดิทัศน์ในการสอนได้แก่การดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ โดยกรณีที่สื่อวีดิทัศน์ไม่เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน แผนการสอน หรือเนื้อหาการสอน เช่น มีเนื้อหาเยิ่นเย้อเกินไป มีระยะเวลาที่ใช้ในสื่อมากหรือน้อยเกินไป หรือมีอุปกรณ์ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ผู้เรียนอาจไม่เกิดการพัฒนาได้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เท่าที่ควร โดยที่ Krai-ubon (2021) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ DLTV ว่ามี 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) กำหนดกรอบเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์ให้เหมาะสมกับผู้เรียน 2) ศึกษาเอกสารและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของสื่อวีดิทัศน์ 3) ดำเนินการสร้างและปรับปรุงสื่อวีดิทัศน์ 4) ประเมินคุณภาพของสื่อวีดิทัศน์ และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

ทั้งนี้การสร้างและพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ DLTV อย่างเหมาะสมและเป็นระบบจะช่วยทำให้สื่อวีดิทัศน์มีคุณภาพ มีความน่าสนใจ และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กมีบริบทที่หลากหลายแตกต่างกัน อาทิ เรื่องจำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลายอาจมีจำนวนน้อยจนต้องรวมห้องเรียน หรืออาจมีมากพอที่สามารถแยก

ห้องเรียนได้ เรื่องภูมิภาคของทั้งโรงเรียนขนาดเล็กกระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ อาจส่งผลต่อวัฒนธรรมการรับรู้ที่ต่างกัน

1.2 ในการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ อาจต้องนำหลักการออกแบบมัลติมีเดียมาประยุกต์ใช้โดยคำนึงถึงระดับการมีสมาธิกับวัยของผู้เรียนมากขึ้น ซึ่งการมีความสนใจและความจดจ่ออยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามระยะเวลาที่เหมาะสมถือเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่สำคัญที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ที่ดีและนำไปสู่ความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้รวมถึงความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่ต่างกันบริบทต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพสื่อวีดิทัศน์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้และตรงกับความต้องการของผู้เรียนต่อไป

2.2 ควรมีการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในหมวดเนื้อหาอื่น หรือในสาระการเรียนรู้อื่นเพิ่มเติมให้ครอบคลุมกับหลักสูตร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนสื่อการเรียนรู้

2.3 ควรมีการพัฒนาให้เป็นวิดีโอเพื่อการมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Video) หรือพัฒนาเป็นบทเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มช่องทางการเรียนรู้ให้ผู้เรียนที่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงได้สะดวก สามารถเข้าไปทบทวนบทเรียนได้ดีมากยิ่งขึ้น

References

- Creswell, J. (2008). **Educational Research**. New Jersey: Kevin M. Davis.
- Khan, A. et al. (2017). Communication Skills of a Teacher and Its Role in the Development of the Students' Academic Success. **Journal of Education and Practice**. 8(1), 18-21.
- Khongchum, E., Somboon, T., Wongsan, W. & Worapongpat, N. (2023). Kānphatthanā phonsamritthāṅgkānrean ruang kankæhsalak phaklæhphonlamai lāikulāb doi chai suewīdithas samrab nakrean shanprathomsuksā pī thī 6 rōngrean Anubānmanang samnakngān khētpuenthīkāsuksā Satun khēt 1 [Development of learning achievement on vegetable and fruit carving with rose pattern using video media for prathomsuksa 6 students at Anubanmanang school, Satun primary educational service area office 1]. **The Journal of Research and Academics**. 6(1), 79-90.
- Krai-ubon, S. (2021). The Model of Internal Supervision of The Distance Education via Satellite (DLTV) to Enhance Thai Language Achievement of Hui Siad School Students under Loei Primary Education Service Area 2, Thailand. **Journal Universitas Muhammadiyah Gresik Engineering**. 1(2), 654-658.

- Mahji, S., Kotcharat, J. & Boonprakarn, K. (2020). saphāp læh panhā kānchadkānreanrū rāiwishā prawatsāt samrab nakrean shanprathomsuksā pīthī 4 rōngrean ēkkashon nai sangkad samnakngānsuksāthikān ampher Huasai changwad Nakhon Si Thammarat [Situations and problems in learning history lesson for grade 4 students in private schools under the office of Huasai district education, Nakhon Si Thammarat province]. In kām prachum hāt yai wichākān radap chāt læ nānā chāt khrang thī sip'et [The 11th Hatyai National and International Conference]. Songkhla: Hatyai University.
- Ministry of Education. (2008). laksūt kænklāng khañphūenthān phutthasakkarāch 2551 [Basic education core curriculum b.e. 2551 (a.d. 2008)]. Bangkok: The Agricultural Co-operative Federation of Thailand.
- Nunart, N. & Hona, P. (2020). kānchadkānsuksāthāngklai phāndāwthiem kab kānphatthanā khunnaphāp kānsuksā khornng rōngrean khañādle: ōkād læh kwām samerphāk nai yuk Thailand 4.0 [Educational management of distance learning television and the development of educational quality of small schools: opportunities and equality for Thailand 4.0]. *Journal of Graduate Review Nakhonsawan Buddhist College*. 8(1), 289-300.
- Pasuk, S., Dejchisri, A. & Prakobphol, S. (2016). Kānphatthanā suewidithas ruang Anāchak Sukhothai klumsārakānreanrū sangkhomsuksā sātsanā læh watthanatham: prawatsāt shanprathomsuksā pīthī 1 rōngrean Suwannaramwitthayakom [The development of a video media on the Kingdom of Sukhothai in learning area of Social Studies, Religions and Culture: History, for mattayomsuksa 1 of Suwannaramwitthayakom school]. *Journal of Chandrakasemsarn*. 22(43), 65-77.
- Pundit, Y., Pitak, N. & Art-in, S. (2011). Saphāppanhā kānchadkānreankānsorn tām laksūt kænklāngkānsuksākhañphūenthān phutthasakkarāch 2551 khornng khrū klumsārakānreanrū sangkhomsuksā sātsanā læh watthanatham nai rōngrean matthayomsuksā changwad Khon Kaen [A study of situation and problems in instructional management based on basic school core curriculum 2008 as faced by teachers in Social Studies, Religion and Culture learning substance in secondary schools, Khon Karen province]. *Journal of Education Graduate Studies Research, Khon Kaen University*. 5(1), 110-116.

- Sadeghi, M. (2019). A Shift from Classroom to Distance Learning: Advantages and Limitations. **International Journal of Research in English Education**. 4(1), 80-88.
- Sornchit, J. & Rooyuenyong, W. (2021). næwtāng kān chad kānsuk sātāng klaipān dāw team (NEW DLTV) khornng sathānsuksā khanādlek sangkad samnakngān khētpuenthīkānsuksā prathomsuksā Khon Kaen Khēt 5 [Guidelines of educational management on Distance Education via Satellite (NEW DLTV) of the small size schools under Khon Kaen primary educational service area office 5]. **Journal of Roi Kaensarn Academia**. 6(8), 151-163.
- Srisa-ard, B. (2002). **kānwichai buangton** [Basic research]. 7th ed. Bangkok: Suweeriyasan.
- Sungsri, S. (n.d.). **kānwichai dān kānsuksāthāngklai** [Research in distance learning]. Retrieved from <https://www.stou.ac.th/study/projects/edcenter/docs/centur%20%5BCompatibility%20Mode%5D.pdf>
- Vehachart, R. (2021). kānchadkānsuksāthāngklai phān dāwthiem (DLTV) yuk COVID-19 [Management of distance education via satellite (DLTV) COVID-19]. **Journal of Association of Professional Development of Education Administration of Thailand**. 3(1), 29-47.
- Wachasataya, T. (2018). kānphatthanā khunnaphāp kānsuksā nai rōngrean khanādlek sangkad samnakngānkhētpūnthīkānsuksā prathomsuksā pathumthānī [Educational quality development system in small schools under the office of Pathum Thani primary educational service area]. **Journal of MCU Nakhondhat**. 5(2), 394-410.
- Wirawan, F. (2020). A Study on the Teaching Media Used by the English Teacher at SMP Muhammadiyah 2 Malang. **Jurnal Ilmiah Profesi Pendidikan**. 5(2), 89-95.